

Братя Грим

Белоснежка и Червенорозка

Живяла някога една бедна вдовица в уединена колиба, пред колибата пък имало градина, дето растели два розови храста и на единия цъфтели бели, а на другия червени рози. Имала вдовицата и две дъщери, които много приличали на розовите храсти, затова едната се наричала Белоснежка, а другата Червенорозка. И двете били тъй приветливи и добри, тъй работливи и ведри, че нямало равни на тях в целия свят. Само че Белоснежка била по-тиха и по-кротка от Червенорозка. Червенорозка обичала повече да припка по поляните и край нивите, беряла цветя и ловяла птички; Белоснежка пък оставала у дома край майка си, помагала ѝ в домашната работа или ѝ четяла на глас, ако нямало какво повече да вършат.

Двете деца толкова се обичали, че всеки път, колчем излезели заедно, се улавяли за ръка.

Белоснежка думала:

– Няма да се разделяме.

Червенорозка отвръщала:

– Докато сме живи.

А майката добавяла:

– Каквото има едната, да го дели с другата.

Често отивали сами в гората да берат червени ягоди и животните не ги нападали, а идвали доверчиво при тях. Зайчето хрупало зелени листа от ръцете им, сърната пасяла трева край тях, еленът припкал весело наоколо, а птиците оставали спокойно по клоните и пеели, каквито песни знаели.

Беда не сполетявала сестричките. Ако закъснеели в гората и ношта ги сварела там, те лягали на мъха една до друга и спели чак до заранта. Майката знаела, че не може да им се случи нищо лошо и не се тревожела.

Белоснежка и Червенорозка поддържали такава чистота в майчината си колиба, че ставало драго на човек, като надникнел вътре. Лете шетала Червенорозка. Всяка заран, докато майката още спяла, тя слагала до леглото ѝ китка цветя, в която имало и по една роза от двата храста. Зиме Белоснежка наклаждала огъня и окачвала котела на веригата на огнището. Котелът бил меден, но лъщял като златен – така хубаво бил изтъркан винаги. Вечер, щом завалявало сняг, майката думала:

– Бутни резето на вратата, Белоснежке!

После сядали край огнището, майката слагала очилата си и четяла от една дебела книга, а двете момичета слушали и предали. До тях на земята лежало едно агънце, а отзад на една пръчка седяло бяло гълъбче,

мушнало главицата си под крилото.

Една вечер, както седели край огнището, някой похлопал на вратата, като че искал да го пуснат вътре. Майката рекла:

– Отвори веднага, Червенорозке! Сигурно някой друмник търси подслон.

Станала Червенорозка и дръпнала резето. Мислела, че е някой сиромаш, но не бил човек. Показал се един мечок, който подал едрата си черна глава през вратата. Червенорозка изпищяла и побягнала назад, агънцето забляяло, гълъбчето хвъркнало, а Белоснежка се скрила зад майчиното си легло.

Ала мечокът проговорил и рекъл:

– Не се плашете, няма да ви сторя никакво зло! Ами съм премръзнал комай цял, та искам да се посгрея у вас.

– Легни край огъня, клетки Мечо – рекла майката, – само внимавай да не си подпалиш кожата! – После викнала: Белоснежке, Червенорозке, излезте! Мечокът няма нищо лошо наум и не ще ви стори никакво зло.

Излезли двете от скривалищата си, а лека-полека минал страхът и на агънцето, и на гълъбчето и те също се приближили.

Мечокът рекъл:

– Деца, поотупайте снега от кожата ми! Донесли двете метлата и омели снега от кожата на мечока, а той се изтегнал край огъня и заръмжал кротко и весело от удоволствие.

Не минало дълго и момичетата се сприятелили с мечока. Почнали дори да се закачат с тромавия гостенин: дърпали му козината, слагали си краката на гърба му и го търкаляли по земята или вземали някоя лескова пръчка, удряли го и се смеели, щом почнел да ръмжи.

Търпял Мечо на драго сърце закачките им, но случвало се момичетата да попрекалят и тогава той надавал вик:

– Белоснежке, Червенорозке, оставете ме жив!

Ох, съвсем, съвсем пребиха тези две моми жениха.

Дошло време за спане, легнали си децата, а майката рекла на Мечо:

– Най-добре ще бъде да си останеш до огнището, тук няма да усе тиш студа и лошия вятър.

Щом се сипнала зората, децата пуснали Мечо навън, той затърчал тежко през снега и се загубил в гората. Ала от този ден нататък идвал всяка вечер в един и същи час, лягал край огнището и позволявал на децата да се забавляват на воля с него. Те сами толкова свикнали с него, че не бутвали резето на вратата, докато не дойдел черният им приятел.

Ала пукнала пролет, раззеленило се всичко навън и Мечо рекъл

една заран на Белоснежка:

– Сега ще си отида и не бива да ви навестявам цяло лято.

– Къде ще отидеш, драги Мечо? – попитала Белоснежка.

– Трябва да се прибера в гората и да пазя съкровищата си от пакосливите джуджета. Зиме, когато земята е скована от мразата, те, щат не щат, кротуват под нея, защото не могат да си пробият път нагоре. Но сега слънцето затопли и размекна земята, те я разравят отдолу, излизат на повърхността и крадат, де що намерят. Падне ли им веднъж нещо в ръцете и отиде ли в пещерите им, мъчно вече може да излезе на бял свят.

Натъжила се много Белоснежка от раздялата, дръпнала резето и отворила вратата. Проврял се Мечо, но се закачил за куката на вратата и поразпрал козината си. На Белоснежка се сторило, че отдолу лъснало злато, но не била напълно уверена в това., Тръгнал Мечо бързо-бързо и скоро се загубил сред дърветата.

Изпратила след известно време майката децата в гората да съберат вършинак. Като стигнали там, двете минали край едно голямо дърво, което лежало повалено на земята, а до дънера в тревата нещо подскачало насам-натам, но те не могли да разберат какво е. Приближили се и видели едно джудже със старешко, съсухрено лице и снежнобяла брада, дълга цял лакът. Краят на брадата бил прищипнат в една цепнатина на дървото и мъничкото човече подскачало насам-натам като кученце на връвчица и не знаело как да се отърве от тая беда. Облещило червените си искрящи очи срещу момичетата и изпискало:

– Какво стоите? Не можете ли да дойдете и да ми помогнете?

– Какво те е сполетяло, дребосъче? попитала Червенорозка.

– Брей, че любопитни глупачки! – отвърнало джуджетото. – Исках да разцепя дървото, да си насека трески за кухнята. Ако сложим дебели цепеници, ще ни прегори гозбицата. Ние си готвим по мъничко, не лапаме по много като вас, простаци и лакомници такива! Бях забил вече клина и работата щеше да свърши благополучно, но проклетият клин беше много хлъзгав и ненадейно изскочи, а цепнатината се затвори толкова бързо, че не успях да измъкна хубавата си бяла брада. Стои сега прищипната и не мога да си отида. А вие, глупави загладени сукалчета, се смеете. Не ви е срам! Какви сте гадни!

Потрудили се здравата момичетата, но не могли да измъкнат брадата – толкова здраво била прищипната.

– Ще изтичам да доведа хора – рекла Червенорозка.

– Нямайте мозък в кратуните! – сгълчало ги джуджетото. – Сега пък ще викате хора! Вие двете сте ми вече много; не ви ли иде нещо по-

святно на ума?

– Имай малко търпение – рекла Белоснежка, – ще измислим нещо!

Извадила от джоба си ножичката и отрязала края на брадата.

Щом се видяло избавено, джуджето издърпало една торба злато, скрита между корените на дървото, и замърморило под носа си:

– Недодялани моми такива! Взеха, че отрязаха края на брадата ми, с която толкова се гордеех! Ще ви се отплатя на Кукувден!

Метнало торбата на гръб и хукнало, без дори да погледне момичетата.

След няколко дни Белоснежка и Червенорозка тръгнали да ловят риба с въдица. Като наближили потока, видели нещо подобно на голям скакалец да подскача на брега, като че имало намерение да се гмурне във водата. Стигнали тичешком там и познали джуджето.

– Къде си тръгнал? – попитала го Червенорозка. – Да не си намислил да се хвърлиш във водата?

– Не съм толкова глупав – креснало джуджето. – Не виждате ли, че проклетата риба иска да ме завлече в потока?!

Джуджето било седнало на брега и хвърлило въдицата си във водата, но за беда вятърът уплел брадата му около връвта на въдицата. Една едра риба клъвнала стръвта, но клетото създание нямало сили да я изтегли на брега, – рибата надвила и задърпала джуджето към себе си. Наистина то се хващало за всеки стрък трева и за всяка тръстика, но всичко било комай напусто – ще не ще, следвало движенията на рибата и непрекъснато го заплашвала опасността да камбурне във водата.

Дошли момичетата навреме, задържали го и напразно се мъчили да освободят брадата от връвта – те били сплетени здраво. Нямащо що – момичетата извадили ножичката и прерязали брадата, но мъничко от нея пак се загубило. Като видяло това, джуджето им креснало:

– На какво прилича това, жаби такива, да обезобразявате човека? Не стига, че ми подкастрихте брадата долу, ами взехте сега, та отрязахте най-хубавата част от нея! Не ще посмея да се мярна пред близките си. Как не си изгубихте обувките, докато тичахте насам!

После измъкнало една торба бисери, скрита в тръстиката, и без дума да продума, повлякло я и изчезнало зад един камък.

Случило се така, че скоро след това майката изпратила двете момичета в града да купят конци, игли, шнурчета и панделки. Пътят водел през едно пусто поле, по което тук-там стърчали огромни камъни. Внезапно момичетата видели във въздуха една голяма птица, която се виела бавно, спускала се все по-ниско и по-ниско и накрая кацнала до една

скала недалече от тях. Веднага след това чули пронизителен, жален писък. Завтекли се и ужасени видели, че орелът е сграбчил техният стар познайник джуджето и се гласи да го отнесе. Състрадателните момичета незабавно хванали здраво мъничкото човече и се боричкали тъй дълго с орела, че той накрая пуснал плячката си.

След като се посъзвело от голямата уплаха, джуджето им се сопнало с кресливия си глас:

Не можахте ли да се отнесете малко по-внимателно към мене? Дърпахте тъй силно тънката ми дрешка, че я съдрахте цялата. Ама че сте непохватни и нескопосани!

Дигнало после една торба със скъпоценни камъни и се мушнало в пещерата си под скалата.

Момичетата били свикнали с неговата неблагодарност, продължили пътя си и свършили работата си в града. Но на връщане, като минавали пак през пустото поле, изненадали джуджето, което било изсипало торбата с драгоценните камъни на едно чистичко местенце и не помисляло, че някой може да мине тъй късно оттам. Вечерното слънце озарявало блестящите камъни и те искрели и сияели тъй дивно в най-различни багри, че момичетата се спрели да им се полюбуват.

– Какво стоите и зяпате? – креснало джуджето и от гняв пепелявото му лице станало червено като божур.

Щяло да ги хока още, но в тоя миг се чуло страшно ръмжене и от гората към тях затърчал едър черен мечок. Джуджето скокнало уплашено от земята, но нямало вече време да побегне и да се прибере в скривалището си, защото мечокът го наближил. И в безмерния си страх то викнало:

– Драги господин Мечок, пощади ме, ще ти дам всичките си съкровища! Виж тия прекрасни скъпоценни камъни на земята! Подари ми живота! Какво ще разбереш от такова дребно, мършаво човече? Няма дори да ме усетиш между зъбите си! На, грабни тези две лоши момичета, те са за тебе крехки мръвки, тлъсти като млади пъдпъдъци, изяж тях.

Мечокът не слушал какво говори това злобно създание, ами го цапнал само веднъж с лапата си и то се проснало мъртво на земята. Момичетата били побягнали, но мечокът викнал подире им:

– Белоснежке и Червенорозке, не се плашете, почакайте, аз ще дойда с вас!

Познали те по гласа своя стар приятел Мечо и се спрели. Но щом дошъл при тях, из един път мечата козина паднала от него и той се изправил като хубав момък, облечен целия в злато.

– Аз съм царски син – рекъл той – и бях омагьосан от злобното джудже, което открадна и съкровищата ми, да бродя като свирепа мечка, докато най-сетне смъртта му ме избави. Сега то получи заслуженото наказание.

Белоснежка се омъжила за момъка, а Червенорозка за брат му и двете семейства си поделили големите съкровища, които джуджето било струпало в пещерата си. Старата майка живяла още дълги години спокойно и честито край децата си. Ала извадила от земята двата розови храста, посадила ги тук под прозореца си и на тях всяка година цъфтели прекрасни бели и червени рози.

КРАЙ

Brüder Grimm
Schneeweißchen und Rosenrot

Източник: <http://bezmonitor.com>

Сканиране и разпознаване: Виктор, 2003

Публикация: Най-хубавите приказки на Братя Грим, издателство „Отечество“, София,
1996

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2303>]